

**ПРАВИЛНИК О КРИТЕРИЈУМУ
ФОРМАТИВНОГ И СУМАТИВНОГ
ОЦЕЊИВАЊА**

Стручног већа природних наука

ОШ „Вук Караџић“, Лозница

Руководилац Стручног већа природних наука:

Кристина Рондовић

**На основу ПРАВИЛНИКА о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја 2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020., Стручно веће природних наука ОШ „Вук Караџић“
Лозница доноси**

Правилник

**о критеријуму формативног и сумативног оцењивања
Стручног већа природних наука ОШ „Вук Караџић“, Лозница**

Предмет Правилника

Члан 1

Овим правилником утврђују се начин, поступак и критеријуми формативног и сумативног оцењивања успеха из предмета природних наука (математика, физика, хемија, биологија и географија) на основу **ПРАВИЛНИКА**

о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању "Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја 2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020.

Обавештавање о оцењивању

Члан 2

На почетку школске године ученици, родитељи, односно други законски заступници обавештавају се о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени из предмета српски језик, енглески језик, италијански језик и историја. Ученици се обавештавају лично а одељењске старешине се информишу да обавесте родитеље и друге законске заступнике да је Правилник постављен на сајту школе.

Наставник је у обавези да преко одељењског старешине благовремено обавештава родитеље или друге законске заступнике о постигнућу ученика, као и да евентуално иницира разговор са родитељем или другим законским заступником уколико је

неопходно да се скрене пажња о постигнућу и препорукама за даље напредовање као и да се одазове иницијативи родитеља или другог законског заступника а у договору са истим преко одељењског старешине.

Иницијално процењивање и формативно и сумативно оцењивање

Члан 3

На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Наставник може да награди бројчаном оценом ученика за изузетне резултате иницијалног процењивања као мотивацију за даље учење.

Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, предузете активности од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика, процена њихове делотворности и јасне и конкретне препоруке за даље напредовање.

Формативне оцене односе се на редовно праћење напретка постигнућа ученика, начин како учи, степен самосталности у раду, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење и евидентирају се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању.

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске јединице или целине или на крају полугодишта . Оцене добијене сумативним оцењивањем у првом разреду су описне и на крају полугодишта, односно школске године исказују се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука. Оцене добијене сумативним оцењивањем у осталим разредима су по правилу бројчане и евидентирају се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању.

Начин и поступак оцењивања

Члан 4

Начин и поступак оцењивања дефинисани су Чланом 10 **ПРАВИЛНИКА о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању** "Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја 2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020.

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу са програмом предмета. Провера постигнућа ученика обавља се на сваком часу. (Члан 12 Правилника о оцењивању ученика у основној школи).

У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада – портфолија, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Постигнуће ученика из практичног рада, огледа, лабораторијске и друге вежбе, уметничког наступа и спортске активности оцењује се на основу примене учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената и других помагала у извођењу задатка, као и примене мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Оцењивање ученика који остварују додатну подршку у образовању

Члан 5

Начин и поступак оцењивања дефинисани су Чланом 8 **ПРАВИЛНИКА о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању** "Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја 2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020.

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Распоред писмених задатака и писмених провера

Члан 6

Распоред писмених задатака и писмених провера дефинисани су Чланом 11

ПРАВИЛНИКА о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

"Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја 2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020.

Распоред писмених задатака и писмених провера (у даљем тексту: распоред) дужих од 15 минута уписује се у есДневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе и на званичној интернет страни школе најкасније до краја треће наставне недеље у сваком полугодишту.

Распоредом може да се планира највише једна провера у дану, а две у наставној недељи.

Распоред утврђује директор на предлог одељењског већа.

Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност одељењског већа.

Промену распореда утврђује директор. Измењени распоред објављује се на исти начин као и распоред.

Одељењски старешина дужан је да прати да се писмени задаци и писмене провере, дуже од 15 минута, остварују у складу са распоредом и да благовремено указује директору и наставницима на обавезу поштовања распореда и прописани број провера.

Наставник је дужан да обавести ученике о садржајима програма наставе и учења који ће се писмено проверавати према распореду најкасније пет дана пре провере.

Писмене провере

Члан 8

Писмене провере дефинисани су Чланом 12 **ПРАВИЛНИКА о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању** "Службени гласник РС", бр. 34 од 17. маја

2019, 59 од 22. априла 2020, 81 од 5. јуна 2020.

Провера постигнућа ученика обавља се на сваком часу.

Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја, односно остварености операционализованих исхода.

Оцена из писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута се не уписују у дневник.

Оцена из писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута евидентира се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта.

Резултати писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика, а у најбољем интересу ученика.

Ученик у току часа може да буде само једанпут оцењен за усмену или писмену проверу постигнућа.

Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере, у противном писмена провера се поништава.

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену.

Оцена са писмене провере може бити поништена и ученику који није задовољан оценом.

Писмена провера из става 8. овог члана понавља се једанпут и може да буде организована на посебном часу.

Након поништене писмене провере, а пре организовања поновљене, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно допунски рад.

Ученик и родитељ има право увида у писани рад, као и право на образложење оцене. Начин остваривања увида у писани рад школа утврђује у сарадњи са родитељима.

Евиденција усменог испитивања и писмених провера

Члан 9

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у прописаној евиденцији и својој педагошкој документацији.

Наставник је у обавези да у својој педагошкој евиденцији код усменог испитивања и писмених провера напише датум и садржај испитивања односно провере, постигнуће ученика и препоруку за даљи рад. Пожељно је да наставник у својој педагошкој документацији евидентира индивидуалне специфичности ученика од значаја за предмет. Такође, пожељно је да наставник мотивише ученика и да то евидентира да ученик сам осмисли део наставног процеса где је примерено а у складу са стандардом 2.5.4 „ученик има могућност избора у вези са начином обраде тема, обликом рада или материјала“

Евиденција постигнућа ученика који раде по ИОП-у

Члан 10.

Евиденција постигнућа ученика који раде по ИОП-у врши се на основу Правилника о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање. Правилник о ИОП-у се налази у прилозима овог Правилника.

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА ПО ПРЕДМЕТИМА ПРИРОДНИХ НАУКА
а у складу са Правилником о оцењивању за основно образовање и васпитање и
Правилником о критеријуму формативног и сумативног оцењивања Стручног
актива природних наука ОШ „Вук Караџић“, Лозница

Критеријуми оцењивања ученика у настави математике

Елементи оцењивања су:

- Усвојеност образовних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика

Ученик у току године може бити оцењен на основу:

- писаних провера знања – контролних и писмених задатака
- усменог испитивања
- активности на часу
- домаћих задатака уз адекватну проверу
- кратких тестова у трајању до 15 минута
- учествовања у реализацији пројеката у делу пројекта који се односи на примену математичких знања

Писане провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима недељу дана унапред и одржавају према унапред утврђеном распореду објављеном на сајту школе.

Писмени и контролни задаци се реализују као једночасовне провере знања. На контролним задацима се проверава савладаност градива и примена стеченог знања из једне области, док се на писменим задацима проверава савладаност градива и примена стеченог знања из две или више области.

Ученици имају четири писмена задатка током једне школске године, по два у сваком полугодишту, распоређена тако да у сваком класификационом периоду буде по један писмени задатак.

Ученици имају бар четири контролна задатка у току школске године, распоређена тако да у сваком класификационом периоду буде бар по један контролни задатак. Број контролних задатака је најмање четири, може их бити и више.

Петнаестоминутне провере знања се не најављују и својим садржајем испитују оствареност савладаности градива које се тренутно обрађује или које је већ обрађено. Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у своју педагошку свеску, као формативну оцену и на основу 2-3 петнаестоминутне провере, као и ангажовања ученика изводи сумативну оцену.

У сумативну оцену у сваком полугодишту, улази и однос ученика према раду кроз доношење потребног прибора за рад на часу, редовно вођење свеске и израде домаћих задатака, долажења и залагања на додатној, допунској и припремној настави. Праћење наведених активности и запажања о раду ученика наставник води у својој педагошкој свесци. Такође се у то укључује и успех ученика на такмичењима из математичких знања и вештина, залагања током угледних и интердисциплинарних часова и ваннаставних активности у школи која се односе на област математике.

Формирање закључне оцене

Закључна оцена не сме бити нижа од аритметичке средине свих оцена добијених током школске године, нити виша од највеће периодичне оцене добијене било којом техником провере знања.

ОЦЕНА	ПРОВЕРА ЗНАЊА		АКТИВНОСТ	
	Усмена провера (усвојеност образовних садржаја)	Писана провера (примена знања)	Домаћи рад	Однос према раду и рад
довољан (2)	<p>Основни математички појмови и дефиниције</p> <ul style="list-style-type: none"> -препознаје их -уме да их искаже <p>Тврђења, правила, формуле</p> <ul style="list-style-type: none"> -препознаје их <p>Поступци</p> <ul style="list-style-type: none"> -поступке које примењује образлаже уз помоћ наставника 	<p>Решавање задатака</p> <ul style="list-style-type: none"> -самостално решава једноставне задатке -једноставне проблемске ситуације решава уз помоћ наставника <p>Примена тврђења, правила и формула</p> <ul style="list-style-type: none"> -примењује само у познатим и једноставним ситуацијама 	<p>Писање</p> <ul style="list-style-type: none"> -углавном редовно <p>Написано</p> <ul style="list-style-type: none"> -непотпуно -делимично тачно -делимично уредно <p>Провера</p> <ul style="list-style-type: none"> -углавном зна да образложи написано 	<p>Интерес за предмет</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује на подстицај <p>Рад на часу</p> <ul style="list-style-type: none"> -труди се да самостално решава задатке <p>Сарадња</p> <ul style="list-style-type: none"> -тражи помоћ када му нешто није јасно <p>Извршавање обавеза</p> <ul style="list-style-type: none"> -труди се да пише све у свеску -на час доноси потребан прибор
добар (3)	<p>Основни математички појмови и дефиниције</p> <ul style="list-style-type: none"> -познаје их и разуме -зна да их искаже и објасни <p>Тврђења, правила, формуле</p>	<p>Решавање задатака</p> <ul style="list-style-type: none"> -самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке -сложеније задатке решава спорије 	<p>Писање</p> <ul style="list-style-type: none"> -редовно <p>Написано</p> <ul style="list-style-type: none"> -углавном потпуно и тачно 	<p>Интерес за предмет</p> <ul style="list-style-type: none"> -показује <p>Рад на часу</p> <ul style="list-style-type: none"> -вредно ради на часу и самостално решава задатке

	<p>-познаје их</p> <p>-зна да их искаже</p> <p>Поступци</p> <p>-поступке које примењује образлаже самостално</p> <p>-објашњења су углавном јасна, тачна и потпуна</p>	<p>-решава једноставне проблемске ситуације</p> <p>Примена тврђења, правила и формула</p> <p>-самостално их примењује у познатим ситуацијама</p>	<p>- углавном уредно</p> <p>Провера</p> <p>-углавном зна да образложи написано</p>	<p>-радо учествује у расправи</p> <p>Сарадња</p> <p>-прихвата рад у пару и групи</p> <p>-ако не разуме тражи помоћ</p> <p>Извршавање обавеза</p> <p>-свеска је уредна и потпуна</p> <p>-на час доноси потребан прибор</p>
врло добар (4)	<p>Основни математички појмови и дефиниције</p> <p>-самостално излаже и објашњава</p> <p>-разуме их у потпуности</p> <p>-успоставља односе међу њима</p> <p>Тврђења, правила, формуле</p> <p>-зна да их искаже</p> <p>-уме да их објасни и правилно их тумачи</p> <p>-наводи сопствене примере који потврђују исказано</p> <p>Поступци</p> <p>-образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно</p> <p>-прихвата и разуме нове идеје и концепте</p>	<p>Решавање задатака</p> <p>-решава задатке брзо и тачно</p> <p>-самостално решава сложеније задатке</p> <p>-бира углавном најбоље стратегије за решавање проблема</p> <p>-решава сложеније проблемске ситуације</p> <p>Примена тврђења, правила и формула</p> <p>-примењује их самостално и тачно</p>	<p>Писање</p> <p>-редовно</p> <p>Написано</p> <p>-потпуно</p> <p>-тачно</p> <p>-детално</p> <p>-уредно</p> <p>Провера</p> <p>-зна да образложи написано</p> <p>-образлаже јасно, тачно и потпуно</p>	<p>Интерес за предмет</p> <p>-показује стално</p> <p>Рад на часу</p> <p>-концентрисано и вредно ради на часу</p> <p>-редовно и самостално извршава све постављене задатке</p> <p>-учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје</p> <p>Сарадња</p> <p>-радо учествује у заједничком раду (у пару или групи)</p> <p>-према потреби помаже другима</p> <p>Извршавање обавеза</p> <p>-свеска је уредна и потпуна</p> <p>-на час долази припремљен</p>
одличан (5)	<p>Основни математички појмови и дефиниције</p>	<p>Решавање задатака</p> <p>-решава задатке брзо и тачно и са лакоћом</p>	<p>Писање</p> <p>-редовно</p>	<p>Интерес за предмет</p> <p>-изражен</p>

	<p>-самостално излаже и објашњава</p> <p>-разуме их у потпуности</p> <p>-успоставља односе међу њима</p> <p>Тврђења, правила, формуле</p> <p>-зна да их исказе</p> <p>-зна да их објасни и правилно их тумачи</p> <p>-наводи сопствене примере који потврђују исказано</p> <p>Поступци</p> <p>-своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно</p> <p>-користи се властитим идејама и концептима</p>	<p>-самостално и успешно решава сложене задатке</p> <p>-при решавању сложених проблемских ситуација комбинује познате стратегије и креира сопствене</p> <p>-одабира математичке поступке који највише одговарају задатку и примењује их без грешке и примереном брзином</p> <p>Примена тврђења, правила и формула</p> <p>-знање примењује на нове, сложеније примере и реалне проблеме</p>	<p>Написано</p> <p>-потпуно</p> <p>-тачно</p> <p>-детаљно</p> <p>-уредно</p> <p>-нове идеје при решавању</p> <p>Провера</p> <p>-зна да образложи написано</p> <p>- образлаже јасно, тачно и потпуно</p>	<p>-служи се додатним изворима знања</p> <p>Рад на часу</p> <p>-концентрисано и вредно ради на часу</p> <p>-редовно и самостално извршава све постављене задатке</p> <p>-учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје</p> <p>Сарадња</p> <p>-радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи)</p> <p>- помаже другима</p> <p>Извршавање обавеза</p> <p>-свеска је уредна и потпуна</p> <p>-на час долази припремљен</p>
--	---	---	---	---

Критеријум оцењивања писаних провера знања

- Ученик који на писменој провери оствари бар 90% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.
- Ученик који на писменој провери оствари бар 70% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.
- Ученик који на писменој провери оствари бар 50% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3.
- Ученик који на писменој провери оствари бар 30% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

У зависности од тежине теста дозвољена су одступања од $\pm 5\%$.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

5. разред

Критеријуми за оцењивање усвојености садржаја ученика 5. разреда

недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> -Не испуњава захтеве за довољну оцену -Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника -Не показује заинтересованост за учење, не сарађује -На писменим проверама није остварио минимум захтева и тражени број поена за довољну оцену
довољан (2)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -сабере, одузме, подели и помножи два разломка у истом запису -претвара из једног у други запис једноставније разломке као што су $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, 0,2 \dots$ -напамет одреди 50% и 10% природног броја -рачунски одреди 20% и 25% у једноставнијим примерима -упореди разломке чији су имениоци једнаки и било која два децимална броја -представи број на бројевној полуправој -правилно чита податке из табеле и са кружног дијаграма -препозна осносиметричне фигуре и одреди им осу симетрије -конструише симетралу дужи и симетралу угла -угломером измери и нацрта дати угао -сабере и одузме углове дате у основној јединици мере -нацрта и издвоји туп, оштар и прав угао и зна у ком су опсегу њихове мере

добар (3)

Ученик уме да:

- претвори децималан број у разломак и обрнуто
- претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто
- упореди два броја у различитим записима
- сабере, одузме, помножи и подели два броја у различитим записима у једноставнијим случајевима
- израчуна вредност једноставнијег рачунског израза са 3 рачунске операције различитог приоритета
- напамет одреди 50% и 10% дате природне величине
- рачунски одреди произвољан проценат
- скрати разломак до нескративог облика
- састави једноставнији бројевни израз на основу датог текста и израчуна његову вредност
- реши једначину једноставнијег облика
- одреди аритметичку средину датих бројева
- подели величину на два дела у датој размери
- правилно заокругли дати број
- представи бројеве на бројевној полуправој
- прикупљене податке прикаже табелом и правилно прочита кружни дијаграм
- издвоји оносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије
- конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користећи симетралу
- преслика тачку и дуж осном симетријом у односу на дату осу
- угломером црта и мери углове
- упореди, сабере и одузме два угла конструктивно
- израчуна комплементан и суплементан угао датом углу
- уочи и нацрта суседне, упоредне и унакрсне углове, као и углове са паралелним крацима и на трансверзали, као и да опише њихове основне особине

Ученик уме да:

- претвори децималан број у разломак и обрнуто
- претвори мешовити број у разломак и обрнуто
- упореди два броја у различитим записима
- сабере, одузме, подели и помножи више бројева у различитим записима
- напапет одреди 50%, 10%, 5%, 20%, 25% од датог (једноставнијег) броја
- рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у једноставнијим ситуацијама
- скрати разломак до нескративог облика у својству сређивања резултата
- састави бројевни израз и израчуна његову вредност
- рачуна вредност израза за дату вредност променљиве
- реши једначину основног облика и облика $ax+b=c$ и $ax-b=c$
- реши дату неједначину
- реши једноставноставније примере из праксе помоћу израза и једначина
- одреди аритметичку средину датих бројева
- подели величину у датој размери и примени размеру у једноставним ситуацијама
- правилно заокругли број и процени грешку
- представи бројеве на бројевној полуправој
- прикупљене податке прикаже табелом и кружним дијаграмом
- издвоји оносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије
- конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користитећи симетралу и користи их даље у конструкцији
- преслика фигуру осном симетријом у односу на дату осу у једноставнијим примерима
- конструише нормалу на дату праву
- угломером црта и мери углове
- упореди, сабере и одузме два угла рачунски и конструктивно
- израчуна комплементан и суплементан угао датом углу
- користи особине суседних, упоредних и унакрсних углова као и углове са паралелним крацима и на трансверзали у задацима

одличан (5)	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -претвори децималан број у разломак и обрнуто -претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто -упореди бројеве у различитим записима -сабере, одузме, подели и помножи више бројева у различитим записима -напамет одреди 50%, 10%, 5%, 20%, 25% од датог броја -рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у сложенијим ситуацијама -скрати разломак до нескративог облика у својству сређивања резултата -састави сложенији бројевни израз и израчуна његову вредност -рачуна вредност сложенијег израза за дату вредност променљиве -реши дату једначину -реши дату неједначину -реши примере из свакодневног живота помоћу израза и једначина -примени аритметичку средину у пракси -подели величину у датој размери и примени размеру у реалним ситуацијама -правилно заокругли број и процени грешку -представи бројеве на бројевној полуправој -прикупљене податке прикаже табелом и кружним дијаграмом -издвоји оносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије -конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користистећи симетралу и користи их даље у конструкцији - конструише нормалу на дату праву -преслика фигуру осном симетријом у односу на дату осу у сложенијим примерима -угломером црта и мери углове -упореди, сабере и одузме више углова рачунски и конструктивно -израчуна комплементаран и суплементаран угао датом углу -користи особине суседних, упоредних и унакрсних углова као и углове са паралелним крацима и на трансверзали у сложенијим задацима
--------------------	--

6. разред

Критеријуми за оцењивање усвојености садржаја ученика 6. разреда

недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> -Не испуњава захтеве за довољну оцену -Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника -Не показује заинтересованост за учење, не сарађује -На писменим проверама није остварио минимум захтева и тражени број поена за довољну оцену
довољан (2)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -прочита,запише ,упореди и представи на бројевној првој рационалне бројеве -одреди супротан број, и реципрочну вредност рационалног броја - сабере, одузме, подели и помножи два броја у истом запису -- упореди рационалне бројеве чији су имениоци једнаки и било која два децимална броја - прошири и скрати рационални број датим бројем - правилно чита податке из табеле и са дијаграма -израчуна једноставан бројевни израз -израчуна непознати члан из пропорције -класификује троуглове и четвороуглове на основу њихових својстава и нацрта -конструираше углове од 60 и 90 степени -препозна подударне троуглове -конструираше троугао на основу познатих ставова подударности -израчуна површину троугла,квдрата и правоугаоника у најједноставнијим примерима -уцрта тачку са датим координатама и прочита
добар (3)	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -упореди два броја у различитим записима, -сабере, одузме, подели и помножи два броја у различитим записима у једноставнијим случајевима --рачунски одреди произвољан проценат од једноставнијег броја -израчуна једноставнији бројевни израз са променљивом -састави једноставнији бројевни израз и израчуна његову вредност -реши једначину у скупу рационалних бројева једноставнијег облика -примени пропорцију и проценат у једноставнијим реалним ситуацијама -подели величину на два дела у датој размери -представи бројеве на бројевној правој -прикупљене податке прикаже табелом и правилно прочита једноставнији дијаграм -утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности у једноставнијим примерима -нацрта,прочита и одреди удаљеност тачке од координатне осе -сабира,одузима и множи бројем векторе-једноставнији примери -израчуна површину троугла и четвороугла

<p style="text-align: center;">врло добар (4)</p>	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -израчуна бројевни израз са променљивом -упореди два броја у различитим записима -сабере, одузме, подели и помножи више рационалних бројева у различитим записима -примени својства рачунских операција у скупу рационалних бројева -рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у једноставнијим ситуацијама -састави бројевни израз и израчуна његову вредност -реши једначину основног облика и облика $ax+b=c$ и $ax-b=c$ у скупу рационалних бројева -реши неједначину основног облика -реши једноставноставније проблеме из праксе помоћу израза и једначина -подели величину у датој размери и примени размеру у једноставним ситуацијама -конструираше углове и троугао на основу ставова подударности -примени својства четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима -графички приказује зависност међу величинама -примена пропорције у директној и обрнутој пропорционалности -израчуна површину троугла и четвороугла у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати -конструираше четвороугао -нацрта и прочита тачку и дуж симетричну датој у односу на координатни почетак и координатну осу -сабира, одузима и множи бројем векторе
<p style="text-align: center;">одличан (5)</p>	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у сложенијим ситуацијама -састави сложенији бројевни израз и израчуна његову вредност -рачуна вредност сложенијег израза за дату вредност променљиве -реши једначину основног облика и облика $ax+b=c$ и $ax-b=c$ -реши неједначине са сабирањем, одузимањем, множењем и дељењем рационалних бројева -реши примере из свакодневног живота помоћу израза и једначина -примени пропорцију и проценат у пракси -подели величину у датој размери и примени размеру у реалним ситуацијама -прикупљене податке прикаже табелом и дијаграмом -тумачи податке приказане табелом и дијаграмом -примени својства троуглова и четвороуглова у сложеним примерима и израчуна површину -сабира, одузима и множи више вектора бројем

7. разред

<p style="text-align: center;">Критеријуми за оцењивање усвојености садржаја ученика 7. разреда</p>	
<p style="text-align: center;">недовољан (1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Не испуњава захтеве за довољну оцену -Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника -Не показује заинтересованост за учење, не сарађује -На писменим проверама није остварио минимум захтева и тражени број поена за довољну оцену

<p style="text-align: center;">ДОВОЉАН (2)</p>	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - израчуна степен датог броја, зна основне операције са степенима - сабира, одузима и множи мономе, зна формуле за квадрат бинома и разлику квадрата - нацрта произвиљан n-тоугао, нацрта све његове елементе, одређује многоугао и број дијагонала из једног темена у основним задацима, дефинише правилан многоугао и одреди збир унутрашњих углова истог - влада појмовима круг и кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полипречника) - израчуна аритметичку средину датих бројева и представи на бројевној правој дате бројеве и њихову аритметичку средину
<p style="text-align: center;">ДОБАР (3)</p>	<p>Ученик уме да у решавању једноставнијих задатака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оперише са степенима и зна шта је квадратни корен - сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином, раставља разлику квадрата, раставља полиноме на чиниоце, сређује полиноме - одреди укупан број дијагонала многоугла, одреди збир унутрашњих и спољашњих углова многоугла, одреди тежишне дужи, висине и значајне тачке троугла, израчуна обим и површину правилних многоуглова за $n=3,4,6$, искаже њихове особине и конструише исте - користи формуле за обим и површину круга - чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу) - обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном

врло добар (4)	<p>Ученик уме да у задацима у којима се захтева разумевање:</p> <ul style="list-style-type: none"> -оперише са степенима и квадратним коренима -сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином, раставља разлику квадрата, раставља полиноме на чиниоце, сређује полиноме - одреди укупан број дијагонала многоугла, одреди збир унутрашњих и спољашњих углова многоугла, одреди тежишне дужи и значајне тачке троугла, израчуна обим и површину правилних многоуглова за $n=3,4,6$, искаже њихове особине и конструише исте -користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена, дужину лука и кружног исечка и примењује их у задацима -чита дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу, одреди мод)
одличан (5)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да користи особине степена и квадратног корена у сложенијим задацима - примењује формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставнији облик и решава једначине -конструише ортоцентар и тежиште троугла; примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима; примени својства централног и периферијског угла у кругу; израчуна обим и површину круга и његових делова; - преслика дати геометријски објекат ротацијом; - тумачи дијаграме и табеле - прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина - одређује средњу вредност, медијану и модус

8. разред

Критеријуми за оцењивање усвојености садржаја ученика 8. разреда	
недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> -Не испуњава захтеве за довољну оцену -Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника -Не показује заинтересованост за учење, за учешће у активностима нити ангажовање -Не показује способност репродукције и примене -На писменим проверама није остварио минимум захтева и тражени број поена за довољну оцену

Ученик уме да:

- препозна моделе коцке и квадра, нацрта их, наведе њихове елементе и израчуна површину и запремину коцке и квадра у најједноставнијим задацима;
- препозна моделе правилне четворостране призме, правилне тростране призме, правилне шестостране призме, нацрта их и израчуна површину и запремину правилне четворостране призме у најједноставнијим задацима;
- препозна моделе правилне четворостране пирамиде, правилне тростране пирамиде, правилне шестостране пирамиде, нацрта их и израчуна површину и запремину правилне четворостране пирамиде у најједноставнијим задацима;
- одреди вредност функције дате таблицом или формулом;
- нацрта график линеарне функције у најједноставнијим примерима;
- провери да ли дата тачка припада графику линеарне функције;
- прочита податак са графикона, дијаграма или табеле и одреди минимум и максимум зависне величине;
- податке из табеле прикаже графиконом и обрнуто;
- реши систем две линеарне једначине са две непознате методом замене и методом супротних коефицијената у најједноставнијим примерима;
- препозна моделе ваљка, купе, лопте, нацрта их и израчуна површину и запремину ових тела у најједноставнијим примерима;

добар (3)	<p>Ученик који испуњава све захтеве за довољну оцену и још уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нацрта правилну призму (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину у једноставнијим примерима; - нацрта правилну пирамиду (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину у једноставнијим примерима; - нацрта график линеарне функције; - анализира график линеарне функције на основу коефицијената k и n; - претвори експлицитни у имплицитни облик линеарне функције и обрнуто; - обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; - одреди средњу вредност и медијану у једноставнијим примерима; - реши систем две линеарне једначине са две непознате графичком методом, методом замене и методом супротних коефицијената; - провери да ли су системи са по две линеарне једначине са две непознате еквивалентни; - реши једноставнији реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате; - нацрта обртна тела (ваљак, купу, лопту) и да израчуна њихову површину и запремину;
-----------	--

врло добар (4)

Ученик који испуњава све захтеве за добру оцену и још уме да:

- нацрта праву призму (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати;
- нацрта пирамиду (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати;
- уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему како би израчунао неопходне елементе, који нису задати у задатку;
- нацрта пресеке призме и пресеке пирамиде и израчуна њихове површине;
- реши реалан проблем примењујући површину и запремину призме и пирамиде;
- нацрта график линеарне функције и анализира особине линеарне функције (ток, нуле, монотоност, знак);
- реши једноставнији реалан проблем применом линеарне функције;
- обради прикупљене податке и изабере пригодан приказ за представљање (графиконом или дијаграмом);
- одреди средњу вредност и медијану;
- одреди пресеке правих, ако су задате њихове једначине;
- израчуна површину троугла који граде координатне осе и задата права;
- реши једноставнији реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате;
- нацрта обртна тела (ваљак, купу, лопту) и да израчуна њихову површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати;
- нацрта пресеке ваљка, пресеке купе и пресеке лопте и израчуна њихове површине;
- израчуна масу геометријског тела;

одличан (5)	<p>Ученик који испуњава све захтеве за врло добру оцену и још уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи у простору правоугли троугао са оштрим углом од 30° и једнакокрако-правоугли троугао и примени њихова својства; - применом особина линеарне функције одреди непознати коефицијент или параметар; - примени услов паралелности и чињеницу да тачка припада правој у задацима; - реши реалан проблем применом линеарне функције; - примени процентни рачун и пропорционалност за представљање кружног дијаграма; - реши реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате; - реши реалан проблем примењујући површину и запремину геометријских тела. - одреди односе површина и запремина различитих геометријских тела; - израчуна површину и запремину сложених геометријских тела;
--------------------	---

Елементи формативног оцењивања

У формативно оцењивање ученика улазе ангажовање ученика на часу, запажања ученика на часу, израда домаћих задатака, континуитет учења и однос према раду и предмету, учешће ученика у дискусијама и групном раду, петнаестоминутне провере знања, израда панoa и модела.

Унутар формативног оцењивања постоје и препоруке за даљи рад и напредак ученика. На крају сваког класификационог периода постоји могућност извођења сумативне оцене на основу формативне.

План оцењивања

Ученик у току једног полугодишта мора имати минимум 4 оцене из математике, а уколико је могуће и 6 оцена и то следећих: две оцене на контролним задацима, две оцене на писменим задацима и две формативне оцене. Није неопходно да ученик има свих 6 оцена.

Стручно веће наставника математике

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ФИЗИКА

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА:

1. Усвојеност образовног садржаја;
2. Примена знања;
3. Активност ученика.

Ученик у току школске године оцену добија на основу:

1. Писмених провера знања (контролне вежбе)
2. Усменог испитивања;
3. Активности на часу;
4. Домаћих задатака;
5. Пројектних задатака

. На основу иницијалне процене израђује се план писмених провера који се објављује на огласној табли и сајту школе. Писмене провере знања (осим петнаестоминутне) најављују се ученицима најкасније седам дана раније, са утврђеним садржајем провере.

Број контролних вежби је од четири до шест у току школске године.

Петнаестоминутне вежбе се не најављују.

Резултати писмене провере уписују се најкасније осам дана после провере. Писмена провера се понавља ако више од 50% ученика добије недовољну оцену (уз допунску наставу).

ОЦЕЊИВАЊЕ МОРА БИТИ ЈАВНО И ОБРАЗЛОЖЕНО.

Закључна оцена не може бити мања од аритметичке средине свих унетих оцена (заокружена).

Оцена се може умањити услед непримереног понашања и неодговорног односа према наставном предмету.

Ученици који наставу прате по Индивидуалном Образовном Плану оцењују се бројчано у складу са напредовањем и постигнућима задатим планом и програмом ИОП-а.

Функције оцене су информациона, мотивациона и оријентациона; мора избећи једностраност и упрошћеност, а садржати компоненте ваљаности, објективности и поузданости.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА:

1. критеријуми за избор задатака;
2. процена бодовног односа између задатака;
3. скала оцењивања:

* одличан (5) - више од 85%.

* врло добар (4) - 70-85%

* добар (3) - 50-69%

* довољан (2) - 30-49%

* недовољан (1) - мање од 30%

(горњи лимити скале могу се смањити око 5% зависно од квалитативног састава ученика у одељењу и од тежине задатака)

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ИЗ ПРЕДМЕТА – ХЕМИЈА

Оцену ДОВОЉАН(2) добија ученик који:

- зна да су супстанце предмет изучавања хемије
- препознаје супстанце у свом окружењу
- разуме значај хемије у свакодневном животу
- зна симболе најважнијих хемијских елемената и формуле представника класа неорганских и органских једињења
- прави разлику између елемената, једињења и смеша из свакодневног живота
- разликује особине од промена супстанци
- препознаје основне честице које изграђују супстанце
- познаје грађу атома
- зна поделу хемијских елемената према хемијским особинама и разликује метале и неметале уз помоћ ПСЕ
- зна врсте хемијских веза и препознаје тип везе на основу формуле супстанце
- зна где се у природи могу наћи најважнији елементи, неорганска, органска и биолошки важна органска једињења
- познаје најважније физичке и хемијске особине неметала и метала, њихову примену и значај
- зна да наброји најважније класе органских и неорганских једињења
- препознаје класе једињења на основу формула
- зна најважнија својства, примену и значај представника класа неорганских и органских једињења познатих из свакодневног живота
- зна улогу биолошки важних органских једињења у живим бићима
- зна шта су и како настају раствори и наводи примере раствора из свакодневног живота
- разуме разлику између разблажених и концентрованих, незасићених и засићених раствора
- безбедно рукује супстанцама, посуђем и прибором
- изводи једноставне огледе према датом упутству
- разуме значај безбедног поступања са супстанцама са циљем очувања здравља и животне средине

Оцену ДОБАР(3) добија ученик који:

- познаје особине основних честица које изграђују супстанце и њихову грађу
- зна да прочита положај неког елемента у ПСЕ
- разликује врсте хемијских формула
- саставља формуле једињења уз помоћ валенци
- пише формуле хемијских једињења на основу назива
- пише називе хемијских једињења на основу формула
- повезује практичну примену хемијских елемената, неорганских и органских једињења са њиховим особинама
- дефинише основне типове хемијских реакција и разликује их
- дефинише и разуме основне хемијске законе
- изједначава хемијску једначину
- рачуна релативну молекулску масу супстанце
- дефинише количину супстанце, мол и моларну масу
- зна шта је растворљивост и познаје растворљивост супстанци из окружења у води
- израчунава проценат неког елемента у једињењу или неке супстанце у раствору
- огледима испитује својства неке супстанце и податке представља табеларно или графички

Оцену ВРЛО ДОБАР(4) добија ученик који:

- разуме грађу атома и повезује је са положајем елемента у ПСЕ
- повезује структуру атома елемента и положај елемента у ПСЕ са његовим својствима
- хемијском симболиком представља грађење хемијских веза
- повезује тип хемијске везе са својствима супстанце
- изводи хемијска израчунавања у вези количине супстанце, масе и моларне масе
- разуме начине добијања и реактивност хемијских једињења
- хемијским једначинама приказује једноставније хемијске реакције
- изводи стехиометријска израчунавања
- рачуна масени однос елемената у једињењу
- познаје структурне формуле и називе једноставних биолошки важних органских једињења
- разуме зависност растворљивости супстанце од природе супстанце и растварача
- врши потребна израчунавања и припрема раствор одређене процентне концентрације
- прикупља податке посматрањем и мерењем и изводи једноставна уопштавања и систематизацију резултата
- препознаје проблем који се може експериментално истражити

Оцену ОДЛИЧАН(5) добија ученик који:

- предвиђа особине елемента и пореди их на основу њиховог положаја у ПСЕ
- хемијским једначинама приказује сложеније хемијске реакције у неорганској и органској хемији
- разуме структуру биолошки важних органских једињења и њену повезаност са својствима и улогом тих једињења у живим организмима
- решава сложене рачунске задатке у хемији
- разуме, правилно бира и изводи поступке за раздвајање смеша на састојке
- осмишљава и самостално изводи огледе из хемије
- доноси релевантне закључке и објашњења на основу резултата добијених у експерименталном раду
- разуме утицај појединих супстанци на здравље и животну средину

-Оцену НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који није усвојио већи део наведених знања које је потребно усвојити за оцену ДОВОЉАН (2).

Скала за оцењивање на тесту знања:

Одличан(5) 86 -100%;

Врло добар (4) 70 - 85 %;

Добар(3) 50 - 69 %;

Довољан(2) 30 - 49 %

Недовољан(1) 0 - 29 %

Критеријуми оцењивања из предмета Биологија

Из предмета биологија, ученик се оцењује бројчано, а у складу са законом и прописима донетим на основу њега. **Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се тако да оцену:**

Одличан (5) добија ученик који:

- потпуно познаје васпитно-образовни садржај биологије који је прописан важећим програмом,

- има јасно дефинисане научне појмове и начин примене научних појмова и термина,
- формулише потпуне и самосталне одговоре на основу претходно стеченог знања,
- има способност примене и уопштавања у процесима посматрања и извођења огледа,
- брзо, тачно, опширно, логички и аргументовано одговара на постављена питања,
- успешно повезује садржаје, уочава корелације с другим предметима,

Врло добар (4) добија ученик који:

- ученик треба да готово у потпуности познаје прописане биолошке садржаје,
- да може да изврши поређење (проналажање сличног у различитом и различитог у сличном) и научено примени у пракси,
- да се прецизно термилошки изражава у образлагању градива,
- поседује и успешно примењује стечена знања из биологије (уз мању помоћ наставника и висок степен ангажовања ученика),
- спорије, али тачно, логично и углавном аргументирано одговара на постављена питања, уз евентуално постављање подпитања,
- да се повремено укључује тимски рад при изради пројектних задатака

Добар (3) добија ученик који:

- уме да опише одговарајуће биолошке објекте и процесе, да их дефинише, али тако стечено знање не уме да примени у пракси.
- има просечан ниво и обим знања и степен разумевања програмских садржаја,
- полагано и углавном тачно одговара на постављена питања, уз помоћ наставника,
- углавном разуме наставне садржаје и деломично примењује стечена знања,
- изводи закључке уз помоћ наставника,

Довољан (2) добија ученик који:

- може да препозна одређене биолошке појмове и процесе, али не уме да их објасни и образложи. Његово излагање и поступање је произвољно на нивоу обичне репродукције градива,
- има задовољавајући ниво и обим знања (не разуме у потпуности наставне садржаје и отежано примењује стечена знања),
- делимично и површно одговара на постављена питања уз помоћ наставника,
- уз знатну помоћ наставника на једноставан начин набраја и описује природне и биолошке процесе,

Недовољан (1) добија ученик који:

- у потпуности не познаје основне биолошке чињенице и процесе, не учествује у наставном раду и погрешно или произвољно излаже одређени биолошки наставни садржај.
- није достигао задовољавајући ниво и обим знања и разумевања програмских садржаја,
- не одговара на постављена питања и није усвојио кључне појмове,
- не разуме наставне садржаје, не примењује знање из биологије и у свакодневном животу,
- уз велику помоћ наставника непотпуно описује биолошке појаве и процесе,
- не показује вољу за стицање биолошког знања,

Врста, ниво ,обим знања и ангажовање ученика се повезују са критеријумима оцењивања који су базирани према исходима постигнућа ученика

На основном нивоу -ученик препознаје, именује и објашњава основна чињеничка знања о типичним, добро познатим биолошким појавама и једноставним процесима. Познаје основну, за општу културу важну, биолошку терминологију. Изводи једноставна закључивања и уопштавања (на основу понуђених јасних одговора и/или једноставног визуелног оквира), решава једноставне биолошке проблеме. У практичном раду уме да изведе једноставна истраживања. Има функционална знања која су важна за решавање свакодневних животних ситуација.

На средњем нивоу-ученик има сва знања и вештине са првог нивоа, а поред тога има и низ нових компетенција. Познаје различите појаве и процесе у биологији. Познаје и активно користи основну стручну терминологију. Способан је да уопштава и повезује градиво када су односи јасно видљиви и по узору на познате моделе закључивања. Разуме једноставна објашњења и активно их користи. Решава сложеније биолошке проблеме. У практичном раду уме да реализује прихватљиву процедуру прикупљања, бележења и интерпретирања података, уз асистенцију наставника.

На напредном нивоу -ученик има све компетенције са претходна два нивоа, а поред тога има и низ посебних знања и вештина. Познаје мање познате појаве и процесе у биологији. Познаје и активно користи биолошку стручну терминологију. Способан је да уопштава, повезује и интерпретира градиво. Активно примењује и самостално смишља сложенија објашњења(која захтевају повезивање више фактора и познавање специфичних механизма). Решава успешно биолошке проблеме са више захтева. У практичном раду уме да изведе истраживање које је сложено. Способан је да систематично прикупља, излаже и уопштава резултате истраживања и разуме зашто је систематичност важна.

Иницијални тест-спроводи се на почетку школске године(прва недеља) и обухвата задатке задате на три нивоа:основни(идеално урађено 80%),средњи(идеално урађено 50%) и напредни (идеално урађен 20%) на нивоу одељења.На основу иницијалног тестирања наставник добија информацију са каквим предзнањем ученици крећу у нови разред и које области и питања треба обновити.Исту информацију даје сваком ученику посебно.Обнављање се врши на редовним часовима, часовима допунске наставе и код куће. Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Усмена провера постигнућа ученика - обавља се у току оба полугодишта и односи се на проверу усвојености појмова усменим одговором ученика .

Писмена провера постигнућа ученика - обавља се у току оба полугодишта више пута. Начини оцењивања: Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова...

Бодовање теста или петнаестоминутне контролне вежбе.Постигнуће у тесту или петнаестоминутној контролној вежби се изражава у процентима. За

тест(петнаестоминутну контролну вежбу) даје се оцена пропорционално процентима. Оцена са теста се уноси у дневник у року од осам дана и мора бити евидентирана у распореду контролних и писмених задатака у дневнику **и најављена унапред** . Петнаестоминутна контролна вежба се **не најављује!** Она се обавља се без најаве, оцена се не уписује у дневник, а спроводи се ради утврђивања остварености циља часа и савладаности дела реализованих садржаја. Представља повратну информацију ученику и наставнику и може се узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене. Резултат са петнаестоминутне вежбе се води као активност.

Постигнуће изражено у %	Оцена
86 – 100	Одличан (5)
71 – 85	Врло добар (4)
51– 70	Добар (3)
26 – 50	Довољан (2)
25 – 0	Недовољан (1)

Пројекат - групни облик рада на одређену тему, а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

Практични рад (оглед, лабораторијска вежба, практични задатак) - ученик/ученица се оцењује: за извођење огледа/лабораторијске вежбе/задатка, давање једноставног објашњења рада (поступка) и начина одбране (излагања).

Активност и резултати рада ученика -су различите активности којима се показује примена знања ученика, самосталност и показане вештине у извођењу задатка. У активности ученика улазе кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад лабораторијских вежби, кратки пројекти, петнаестоминутне провере, израда цртежа и презентација, паноа, учешће на општинском, окружном или републичком такмичењу(пласман на општинско, прва три места на општинском и окружном такмичењу и пласман на републичко даје се оцена одличан(5)), учешће на националним и међународним такмичењима.

Наставник прати активности ученика и благовремено их бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изречена сумативном оценом у дневнику.

Рад на часу - је слободна наставникова процена о раду ученика. Рад на часу подразумева: ученикову пажњу, праћење, активно учествовање у наставном процесу. За активност на часу ученик може добити плус који се касније сабира са плусевима за домаћи задатак. Овде се могу добити и минусеви за непажњу и непраћење на часу који се сабирају са минусевима за домаћи задатак.

Остало -у закључну оцену за крај полугодишта/школске год. могу да уђу и остале активности и интересовања ученика, његова залагања, прикази занимљивих текстова из научно-популарне литературе, редован долазак на часове додатне и допунске наставе, припремне наставе...

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена (најмање четири оцене током полугодишта) које су унете у дневник од почетка школске године.

Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања. Као почетно полазиште код закључивања оцене узима се у обзир **аритметичка средина оцена из елемената оцењивања**. Осим аритметичке средине, у закључну оцену улазе све белешке праћења рада ученика. То подразумева описно праћење ученика у наставничкој свесци (ученички портфолио) као што су: различите способности ученика, марљивост и залагање, однос према раду, однос према наставнику и осталим ученицима, школској имовини, животној средини у окружењу школе, напредовање или назадовање у раду, уредност, интерес за предмет и слично. Закључна оцена не мора произлазити из аритметичке средине уписаних оцена, а нарочито ако је ученик показао напредак у другом полугодишту.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА-ГЕОГРАФИЈА

Оцену одличан (5) добија ученик

- који у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик

- који у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;

Оцену добар (3) добија ученик

- који у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик

- чија су знања на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- закључке изводи искључиво уз подршку наставника;

- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик

-чија знања нису ни на нивоу препознавања, али и не показује способност репродукције нити примене истог;

- не изводи закључке који се заснивају на подацима;

-не расуђује критички;

-потпуно одсуство активности;

На основу члана 76. став 14. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон), Министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

ПРАВИЛНИК

О БЛИЖИМ УПУТСТВИМА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПРАВА НА ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН, ЊЕГОВУ ПРИМЕНУ И ВРЕДНОВАЊЕ

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближа упутства за остваривање права на индивидуални образовни план (у даљем тексту: ИОП), његову примену и вредновање у предшколској установи, основној и средњој школи, (у даљем тексту: установа) који има за циљ оптимални развој детета, ученика и одраслог и његово напредовање и осамостаљивање у вршњачком колективу.

Термини изражени у овом правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Право на индивидуални образовни план

Члан 2.

Право на ИОП имадете, ученик и одрасли коме је потребна додатна подршка због тешкоћа у приступању, укључивању и учествовању у образовању и васпитању, ако те тешкоће утичу на његову добробит, односно остваривање исхода образовања и васпитања или представљају ризик од раног напуштања школовања, и односе се на дете, ученика или одраслог који:

- 1) иматешкоће у учењу (због специфичних сметњи у учењу или проблема у понашању и емоционалном развоју);
- 2) имасметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или сметње из спектра аутизма);
- 3) потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини (социјално, економски, културно, језички сиромашној средини или дуготрајно борави у здравственој, односно социјалној установи);
- 4) из других разлога остварује право на подршку у образовању.

Право на прилагођен начин образовања по ИОП-у у смислу проширивања и продубљивања садржаја учења има и ученик са изузетним способностима који стиче основно и средње образовање и васпитање.

Прикупљање података и формирање документације

Члан 3.

Васпитач, наставник, односно стручни сарадник прати развој и процес учења детета, ученика, односно одраслог кроз области: вештине за учење, социјалне и комуникацијске вештине, самосталност и брига о себи.

Ако у поступку праћења васпитач, наставник или стручни сарадник, утврди да постоје физичке, комуникацијске или социјалне препреке које неповољно утичу на добробит и развој детета, ученика, односно одраслог на очекиване исходе образовања и васпитања, приступа се прикупљању података ради формирања документације у сврху пружања одговарајуће подршке у образовању и васпитању.

Васпитач, наставник, односно стручни сарадник, поред података из става 2. овог члана прикупља податке из различитих извора: од родитеља, односно другог законског заступника (у даљем тексту: родитељ), стручњака ван образовне установе који добро познаје дете, ученика, односно одраслог, од вршњака и самог детета, ученика, односно одраслог, при чему се користе различити инструменти и технике (систематско посматрање активности детета, ученика, односно одраслог у различитим ситуацијама, разговор,

тестирање, интервју и упитник за ученика и друге који познају дете, односно ученика. Медицински налази су, по потреби, саставни део документације. На основу прикупљених података и документације из ст. 2 и 3. овог члана, стручни сарадник координира израду и у сарадњи са васпитачем, односно наставницима родитељем израђује педагошки профил детета, ученика, односно одраслог (у даљем тексту: педагошки профил).

Педагошки профил садржи опис образовне ситуације детета, ученика, односно одраслог и основ је за планирање стратегија васпитача за подршку добробити детету, односно индивидуализованог начина рада са учеником, односно одраслим.

Мере индивидуализације

Члан 4.

На основу педагошког профила у којем су утврђена подручја у којима је потребна додатна подршка, васпитач, наставник и стручни сарадник планирају мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (у даљем тексту: мере индивидуализације).

Мере индивидуализације остварују се путем:

- 1) разумног прилагођавања простора и услова у којима се одвија активност у предшколској установи, односно настава у школи (отклањање физичких баријера, осмишљавање додатних и посебних облика активности, израде посебног распореда активности итд.);
- 2) прилагођавања метода рада, наставних средстава и дидактичког материјала, начина давања инструкције и задавања задатака, праћења напредовања, начина усвајања садржаја, провере знања, организације ситуација учења, постављања правила понашања и комуникације и др.
- 3) измена садржаја активности у васпитној групи, односно садржаја учења и исхода образовања и васпитања.

Мере индивидуализације спроводе се током процеса образовања и васпитања, као саставни део образовно-васпитног рада васпитача, односно наставника, о чему се води педагошка документација.

Планиране мере индивидуализације у установи, уписују се у Образац 3.

Предлог за утврђивање права на ИОП

Члан 5.

Предлог за утврђивање права на ИОП директору установе подноси тим за инклузивно образовање, на основу процене коју даје васпитач, наставник, стручни сарадник или родитељ, након што су претходно примењиване, евидентирани и вредноване мере индивидуализације.

Предлог из став 1. овог члана садржи наводе и образложене разлоге за подношење предлога за утврђивање права на ИОП, као и доказе о претходно примењеним мерама индивидуализације.

Установа писменим путем обавештава родитеља да је поднет предлог за утврђивање права на ИОП.

Родитељ својим потписом потврђује да је упознат са поднетим предлогом за утврђивање права на ИОП, разлозима за његово подношење и да је сагласан да се приступи изради ИОП-а.

Сагласност родитеља из става 4. овог члана даје се на Обрасцу 6.

Садржај ИОП-а

Члан 6.

ИОП је посебан акт установе којим се планира додатна подршка у образовању и васпитању детета, ученика, односно одраслог ако мере индивидуализације нису довеле до остваривања добробити детета, односно остваривања исхода образовања и васпитања или до задовољавања образовних потреба ученика са изузетним способностима.

ИОП садржи:

- 1) податке о детету, ученику односно одраслом и податке о тиму за додатну подршку (Образац 1);
- 2) педагошки профил детета, ученика, односно одраслог (Образац 2);
- 3) план мера индивидуализације (Образац 3);
- 4) персонализовани програм наставе и учења (Образац 4);
- 5) податке о праћењу и вредновању ИОП-а (Образац 5);
- 6) сагласност родитеља (образац 6).

ИОП може да садржи и:

- 1) план транзиције – план подршке детету и ученику при укључивању у образовање, при преласку на други ниво образовања или при преласку у другу образовну установу; (Образац 7);
- 2) план превенције раног напуштања образовања за децу и ученике у ризику од раног напуштања школе (Образац 8).

Персонализовани програм наставе и учења из става 2. тачка 4) овог члана доноси се за област у оквиру наставног предмета, један наставни предмет, групу наставних предмета или све наставне предмете за разред који ученик, односно одрасли похађа, као и за ваннаставне активности.

За ученика са изузетним способностима школа доноси прилагођен и обогаћен ИОП, сходно ставу 1. овог члана.

Садржај ИОП-а који се остварује у школи дат је на Обрасцу 1, Обрасцу 2, Обрасцу 3, Обрасцу 4, Обрасцу 5, Обрасцу 6, Обрасцу 7 и Обрасцу 8.

Садржај ИОП-а који се остварује у предшколској установи дат је на Обрасцу 1, Обрасцу 2, Обрасцу 3, Обрасцу 5, Обрасцу 6 и Обрасцу 7.

Образац 1, Образац 2, Образац 3, Образац 4, Образац 5, Образац 6, Образац 7 и Образац 8 одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Један примерак ИОП-а се доставља родитељу и члановима тима.

Појединачни обрасци се, по потреби, достављају свим лицима која су задужена за реализацију у ИОП-у.

Врсте ИОП-а

Члан 7.

ИОП се израђује према образовним потребама детета, ученика, односно одраслог и може да буде:

1)ИОП1 - прилагођени програм наставе и учења у коме се планира циљ пружања подршке, прилагођавање и обогаћивање простора и услова у којима

се учи, прилагођавање метода рада, уџбеника и наставних средстава током образовно-васпитног процеса, односно активности у васпитној групи, њихов распоред као и лица која пружају подршку;

2)ИОП2 -измењени програм наставе и учења у којем се, осим садржаја из става 1. тачка 1) овог члана, планира прилагођавање исхода образовања и васпитања и прилагођавање садржаја за један, више или за све предмете;

3)ИОП3 - проширен и продубљен програм наставе и учења који се примењује за ученике са изузетним способностима.

Предшколска установа доноси ИОП1, а основна и средња школа ИОП1, ИОП2 и ИОП3.

Израда и доношење ИОП-а

Члан 8.

Тим за инклузивно образовање, после донете одлуке о прихватању предлога за утврђивање права на ИОП, директору установе предлаже чланове тима за пружање додатне подршке детету, ученику, односно одраслом (у даљем тексту: Тим).

Директор установе, после добијене писмене сагласности родитеља, односно одраслог, именује Тим.

Тим у предшколској установи чине: васпитач, стручни сарадник, сарадник у предшколској установи, родитељ, а у складу са потребама детета и педагошки

асистент илични пратилац детета. На предлог родитеља, члан тима може бити и стручњак ван установе који добро познаје дете.

Тим у школи чине: наставник разредне наставе, односно одељенски старешина, предметни наставник, стручни сарадник, родитељ, а у складу са потребама детета и педагошки асистент, односно лични пратилац детета. На предлог родитеља, односно одраслог, члан тима може бити и стручњак ван установе који добро познаје ученика, односно одраслог.

ИОП израђује Тим на који сагласност даје родитељ, односно другизаконски заступник.

Доношењу ИОП2 претходи доношење, примена и вредновање ИОП1, сагласност родитеља за прелазак на ИОП2 уз обавезно прибављање мишљења интересорне комисије за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком.

Уколико родитељ неоправдано одбије учешће у изради или давању сагласности на ИОП, установа је дужна да о томе обавести надлежну установу социјалне заштите у циљу заштите најбољег интереса детета, односно ученика.

ИОП доноси педагошки колегијум на предлог тима за инклузивно образовање.

Примена ИОП-а

Члан 9.

ИОП се остварује у оквиру заједничких активности у групи предшколске установе, односно у одељењу школе. Васпитач, односно наставник при

планирању свог рада у групи, односно одељењу, укључује мере и активности предвиђене ИОП-ом.

У остваривању ИОП-а у установи активно учествују сви чланови Тима и сви други који непосредно раде са дететом, учеником, односно одраслим.

Ако примена ИОП-а захтева финансијска средства, установа упућује

писмени захтев интерресорној комисији за процену потреба за додатном образовном, здравственом и социјалном подршком детету или ученику.

Оцењивање ученика који се образују по ИОП-у

Члан 10.

Ученик који се образује по ИОП-у оцењује се на начин и према исходима планираним ИОП-ом, а у складу са посебним законом.

Завршни испит, пријемни испит и матурски испит ученик полаже у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, уз неопходна прилагођавања која предлаже и образлаже тим, а у складу са ИОП-ом.

Покретање васпитно-дисциплинског поступка

Члан 11.

Када се васпитно-дисциплински поступак покреће за ученика који се образује по ИОП-у, тим за инклузивно образовање и тим за заштиту од дискриминације, насиља,

злостављања и занемаривања заједно анализирају да ли је школа спровела мере које

су предвиђене ИОП-ом. Овом анализом се утврђује ефекат планираних и предузетих

мера и, по потреби, уведе нове мере подршке и мењају стратегије рада са учеником.

За ученика који се образује по ИОП-у, тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у сарадњи са тимом за инклузивно образовање

сачињава план појачаног васпитног рада, односно план заштите уколико ученик трпи насиље. Том приликом води се рачуна о областима из педагошког профила ученика у којима је ученику потребна подршка.

Кретање кроз образовни систем детета, ученика и одраслог који остварују додатну подршку

Члан 12.

За свако дете, ученика и одраслог који остварује право на додатну подршку, установа планира и спроведи посебне мере за припрему детета, ученика и одраслог

за прелазак у нови циклус, односно ниво образовања, или прелазак у другу

установу, као и мере за припрему образовне установе у коју се укључујете, ученик и одрасли.

Хоризонтална и вертикална проходност подразумева несметано кретање детета, ученика и одраслог кроз систем:

- 1) укључивање у образовну установу;**
- 2) прелазак са једног нивоа образовања на други;**
- 3) прелазак из установе у установу;**
- 4) прелазак из развојне групе у васпитну групу у предшколском васпитању и образовању, односно из одељења за децу са сметњама у развоју у редовно одељење;**
- 5) завршетак школовања и припреме за самостални живот у заједници.**

У циљу припреме установе и остваривања континуитета подршке коју добија дете, ученик и одрасли, Тим установе коју похађа дете, ученик, односно одраслије у

обавези да најмање три месеца пре преласка детета, ученика, односно одраслог

успостави сарадњу са Тимом установе у којој дете, ученик, односно

одраслинаставља да стиче образовање. Сарадња установе траје најмање још три

месеца од тренутка укључивања у другу образовну установу.

План транзиције (Образац 7) је саставни део ИОП-а. За спровођење плана

транзиције потребна је писана сагласност родитеља.

Вредновање и измена ИОП-а

Члан 13.

Вредновање ИОП-а врши се ради процене остварености циљева и исхода утврђених ИОП-ом.

Вредновање ИОП-а унутар установе врши Тимпрема унапред утврђеној динамици у ИОП-у и према насталој потреби, у првој години уписа тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта, односно радне године. Вредновање ИОП-а се заснива на анализи које мере подршке су биле делотворне и које планиране исходе је достигло дете, ученик, односно одрасли.

На основу вредновања ИОП-а, Тимпроцењује да ли је за ученика даље потребно:

- 1) ревидирати постојећи ИОП;**
- 2) писати нови ИОП;**
- 3) укинути ИОП и израдити План мера индивидуализације;**

На основу резултата вредновања ИОП-а Тим допуњује педагошки профил у складу са актуелном образовном ситуацијом и израђује предлог измена и допуна ИОП-а. Измена ИОП-а врши се у складу са развојем детета, односно напредовањем ученика и одраслог: ако постигне планиране исходе пре очекиваног рока или не постиже очекиване исходе, односно у другим случајевима када настану промене у понашању и/или у окружењу.

Резултати вредновања се достављају тиму за инклузивно образовање и педагошком колегијуму.

Спољашње вредновање ИОП-а врши просветни саветник, односно саветник спољни сарадник у току стручно-педагошког надзора. У оквиру вршења стручно-педагошког надзора утврђује се испуњеност услова у поступку доношења ИОП-а, вреднује се садржај и примена ИОП-а.

Подаци о резултатима вредновања ИОП-а саставни су део документације ИОП и воде се на Обрасцу број 5.

Наставак спровођења, односно престанак потребе за ИОП-ом

Члан 14.

На основу вредновања, уз сагласност тима за инклузивно образовање, педагошки колегијум доноси одлуку о даљој примени, изменама и допунама ИОП-а или престанку потребе за ИОП-ом, на предлог тима.

Одлука о наставку спровођења ИОП-а доноси се ако се утврди да планиране активности одговарају потребама детета, ученика, односно одраслог или да се резултати могу очекивати након одређеног периода рада. Време спровођења ИОП-а може се продужити, уз сагласност родитеља, односно сагласност одраслог.

Одлука о престанку потребе за ИОП-ом доноси се ако се утврди да се даљи напредак детета, ученика, односно одраслог може остваривати применом мера индивидуализације, уз претходно прибављено мишљење ученика, односно одраслог, у складу са годинама и зрелошћу.

Одлука из става 3. овог члана доноси се уз сагласност родитеља, односно другог законског заступника детета или ученика, односно сагласност одраслог.

Право на заштиту података

Члан 15.

Подаци прикупљени од стране тима ради израде ИОП-а морају бити заштићени од злоупотребе и не смеју се користити у друге сврхе без сагласности лица чија је сагласност неопходна за спровођење ИОП-а.

Установа је дужна да обезбеди заштиту података о детету, ученику, односно одраслом.

Евиденција и документација ИОП-а

Члан 16.

Евиденција о остваривању образовања и васпитања по ИОП-у води се у прописаној евиденцији о васпитно-образовном раду у предшколској установи и образовно-васпитном раду у школи, у складу са законом.

Документација која прати ИОП саставни је део педагошке документације коју води предшколска установа, односно школа. За дете, ученика, односно одраслог који се образује по ИОП-у обавезни део педагошке документације чини и портфолио.

Члан 17.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилникo ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС”, број 76/10).

Члан 18.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-602/2018-04

У Београду, 18. септембра 2018. године

МИНИСТАР

Младен Шарчевић

